

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Bartczak

w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela C. G.
przeciwko dłużnikom A. P. i J. P.
w przedmiocie skargi dłużników na postanowienie Komornika Sądowego przy
Sądzie Rejonowym w G. wydane w dniu 18 maja 2018 r. w sprawie Km [...],
w zakresie prawidłowości ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego
oraz na wyegzekwowanie od dłużników kosztów zastępstwa advokackiego
oraz odsetek ustawowych od kwoty 4000 zł od dnia 13 marca 2010 r.,
na posiedzeniu jawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 czerwca 2019 r.
na skutek zagadnienia prawnego
przedstawionego przez Sąd Okręgowy w T.
postanowieniem z dnia 31 grudnia 2018 r., sygn. akt VIII Cz [...],

"W jakiej wysokości opłatę stosunkową ustala komornik
w przypadku zakończenia postępowania egzekucyjnego, na skutek
wyegzekwowania świadczenia, od należności uiszczonej przez
dłużnika bezpośrednio komornikowi, już po wszczęciu egzekucji,
w sytuacji gdy podstawą ustalenia kosztów są przepisy ustawy z dnia
29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U.
z 2018 r. poz. 1309 ze zm.)?"

odmawia podjęcia uchwały.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy w G. sprawie egzekucyjne z wniosku C. G. przeciw dłużnikom A. P. i J. P. zmienił punkt pierwszy postanowienia z dnia 18 maja 2018 r., wydanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. - D. L. w sprawie Km [...] w ten sposób, że ustalił, iż koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji wyniosły łącznie 1 077,75 zł (pkt 1), oddalił skargę w pozostałej części (pkt 2) i rozstrzygnął o kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi (pkt 3).

Sąd wskazał, że dłużnicy solidarni A. P. i J. P. wnieśli skargę na postanowienie z dnia 18 maja 2018 r., wydane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. - D. L. w sprawie Km [...] w zakresie prawidłowości ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego oraz na wyegzekwowanie od nich wynagrodzenia kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 600 zł i odsetek ustawowych od kwoty 4 000 zł od dnia 13 marca 2010 r. Komornik uwzględniła w części skargę dłużników. Wyjaśniła przy tym, że pomimo dokonania spłaty zadłużenia dłużników przez N. N. w kwocie 9 707,29 zł i mimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 28 czerwca 2017 r., P 63/14 (OTK-A 2017, poz. 55), dotyczącego art. 49 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 1309 ze zm., dalej jako: „u.k.s.e.”), ustaliła opłatę egzekucyjną na poziomie 15%, gdyż nie ma niezbędnej i wyraźnej podstawy prawnej dla ustalenia niższej stawki tej opłaty.

Sąd podniósł, że komornik sądowy wyegzekwowała od dłużników opłatę egzekucyjną w wysokości 15% wyegzekwowanego świadczenia, opiewającą na kwotę 1 249,84 zł. Opłata ta została naliczona od kwoty 8 332,32 zł (należność główna i odsetki), którą w imieniu dłużników wpłacono bezpośrednio komornikowi.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2017 r., P 63/14, uznał, że art. 49 ust. 1 zdanie pierwsze u.k.s.e. w zakresie, w którym przewiduje pobranie od kwot wpłaconych przez dłużnika bezpośrednio komornikowi opłaty stosunkowej w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej

niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, jest niezgodny z zasadą poprawnej legislacji wywodzoną z art. 2 oraz z art. 32 ust. 1 Konstytucji. W następstwie tego wyroku brak przepisu regulującego tę kwestię, niemniej w ocenie Sądu nie uzasadnia to dalszego pobierania - w takiej sytuacji - opłaty stosunkowej w wysokości 15%. Trybunał Konstytucyjny w wyroku wyraził pogląd, że w razie, gdy po wszczęciu postępowania egzekucyjnego wskutek spełnienia świadczenia przez dłużnika zgodnie z treścią tytułu wykonawczego dochodzi do zakończenia postępowania egzekucyjnego (niezależnie od jego formy), aktywność komornika i związane z nią koszty, z uwagi na relewantność sytuacji, nie uzasadniają naliczania innej opłaty niż określona w art. 49 ust. 2 zdanie pierwsze u.k.s.e., tj. w wysokości 5% spełnionego świadczenia. Podzielając ten pogląd Sąd obniżył opłatę stosunkową z 15% wartości świadczenia, tj. z kwoty 1249,84 zł, do 5% tej wartości, tj. do kwoty 416,61 zł. Tę obniżoną kwotę Sąd uwzględnił w ramach łącznej kwoty kosztów przeprowadzenia egzekucji, tj. kwoty 1 077,75 zł. W pozostałej części Sąd skargę na postanowienie z dnia 18 maja 2018 r. oddalił.

Na postanowienie z dnia 16 lipca 2018 r. zażalenie wniosła Komornik Sądowy D. L.. Nie zgodziła się z ustaleniem opłaty stosunkowej w wysokości 5% spełnionego świadczenia.

Sąd Okręgowy w T., rozpoznając to zażalenie, powziął poważne wątpliwości prawne, którym dał wyraz, występując z przedstawionym na wstępie zagadnieniem prawnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że zgodnie z art. 390 § 1 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym i zgodnie z art. 390 § 1 w związku z art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. w postępowaniu zażaleniowym dopuszczalne jest jedynie formułowanie i przedstawienie zagadnień prawnych do rozstrzygnięcia, a nie do uzupełnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC 2000, nr 11, poz. 200, z dnia 19 września 2000 r., III CZP 28/00, nie publ., z dnia 30 marca 2011 r., III CZP 6/11, nie publ., z dnia 20 marca 2012 r., III CZP 5/12, nie publ., z dnia 21 sierpnia 2014 r., III CZP 44/14,

nie publ.). Przedstawienie zagadnienia prawnego do uzupełnienia, a nie do rozstrzygnięcia wyklucza wobec tego podjęcie uchwały (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2011 r., III CZP 6/11, nie publ., z dnia 13 marca 2015 r., III CZP 3/15, nie publ.).

Zagadnienie prawne, które przedstawił w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy, jest zagadnieniem do uzupełnienia, a nie do rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy pyta o to, w jakiej wysokości komornik sądowy ma ustalać opłatę stosunkową w takiej sytuacji, jaka wystąpiła w niniejszej sprawie. Tak sformułowanemu pytaniu nie towarzyszy alternatywa odpowiedzi, co przesądza o niedopuszczalności podjęcia uchwały przez Sąd Najwyższy.

Z tych względów Sąd Najwyższy, uznając, że nie zostały spełnione warunki umożliwiające podjęcie uchwały, na podstawie art. 86 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 825), orzekł, jak w sentencji.